

gang. Vi ville undgaae det Uhyggelige og den Leilighed der kan gives til Mistanke og Splid, som kun opstaaer derved, at Valgerne, naar der skal vælges og stemmes, ikke kunne tage Deel i Valgene paa eengang. Det er blevet udviklet af flere ærede Talere og udtalt af mig under Sagens første Behandling, at Enhver, der var inde i Forholdene, vilde tilfulde indsee det Uhyggelige og Uheldige i en saadan Bestemmelse. Hvad der især er blevet sagt om vort Forslag med Hensyn til Realiteten af den ærede Indenrigsminister og Ordfører er, at den Valgbarheds-census, vi foreslaae, ikke giver den Garantie som en Valgrets-census, fordi de af Communens Beboere, der have Valgret, kunne finde dem blandt de høiest beskattede Mænd, der have politiske Anskuelse med dem. Men jeg maa tillade mig at spørge: Hvad er den politiske Anskuelse, man har i en Commune? Der er, som ofte nok udviklet, Hovedsagen det, at bidrage til Communens Lærv; det er Hovedspørgsmaalet; thi at Enhver vil arbejde for Communen, det er Noget, hvormom der ikke kan være Spørgsmaal, naar han hoer og lever i den. Her er Spørgsmaalet om at opnaae disse Goder; ville de blive lige fordeelte, ville de blive fordeelte imellem de meer og mindre Bemidlede? Det er Pointet i det Hele; det er det, at man er bange for at blive høiere beskattet, at de mindre Bemidlede skulle tage fra de Andre og selv blive frie. Derimod troer jeg, at, naar man sætter en Valgbarheds-census som den, vi have foreslaet — og vi ville gjerne være villige til at gaae høiere, endog til 6 eller 7 Rbd., derpaa kommer det et saa nøie an — og, naar man har udføgt saadanne Mænd og navnlig den største Deel af Sogneforstanderskabets Medlemmer, troer

jeg, at det vil være meget vanskeligt for nok saa bemidlede Valgere at finde 5 Mænd, der ville betale Communeafgifterne for dem; thi det maatte da gaae ud over dem selv, hvis de vilde fritage de Andre alene for den Værdi at blive valgte. Dette troer jeg derfor ikke er saa heldigt, naar man vil sige, at det er ikke nogen stærkt betryggende Valgbarheds-census; thi det kan vel være, at den ikke kan være saa stærk i Staten, saa at der kunde Nogen vel lade sig paavirke af den almindelige Stemmeret for at modtage Valg; men der gaaer det ikke saaledes umiddelbart ud over dem selv, som i Communen, naar man der vil favorisere Nogen, der har Interesser, modsatte hans. Der er ogsaa bleven sagt, at vi vilde berøve Gaardmandene eller dem, som have 1 Tønde Hartkorn — de 25aarige Mænd nemlig af denne Klasse — den Valgret, de hidtil have udøvet. Ja, det er vel sandt; men jeg vil dog ikke for mit Vedkommende have nogen Betænkelighed ved, paa det Spørgsmaal: „Hvorfor have I berøvet os vor Valgret?“, at svare: „Det have vi gjort for det almindelige Bedstes Skyld. Saavel jeg som Flere i min Stilling have ved denne Lov maattet renoncere paa mange communale Begunstigelser, vi hidtil have havt; derfor maae I ogsaa gjøre det, og I have jo Udsgt til at komme til at vælge, naar I ere 30 Aar. I kunne vente saalænge. Imidlertid have I Valgbarhed; og, blive I end ikke valgte, saa ere I dog mere begunstigede end de, der have mindre Formue.“ Hele deres Udsgt er dog ganske anderledes, end naar vi sige til den Mand, som er Valger til Folkethinget, at han ikke maa udøve den og maaskee aldrig vil komme til at udøve den i Communen. Det er det, vi finde betænkeligt; det Andet kunne vi nok overkomme.